

Shiv Chhatrapati Shikshan Sanstha's

Rajarshi Shahu Mahavidyalaya (Autonomous), Latur Department of History

A) Summary Report of the Activity

Title of Programme	"Modi Script Training Workshop"						
	Under Indian Traditional Knowledge						
Name of Organizing Depar	Department of History						
Name of Coordinator of the	Dr. Archana Tak						
Date of the Programme	04 th to 14 th February 2022						
Venue	VLC Hall						
Target Group	B.A. I, II & III year students, Teaching Staff						
Number of Participants		Male	Female	Total			
	Teaching	06	12	18			
	Students	17	33	50			
Name of the Tra	1. Mr. Vinayak Patil, The Directorate of Archives (Tourism and Cultural Department), Government of Maharashtra, Kolhapur. 2. Mr. Amol Mahalle, The Directorate of Archives (Tourism and Cultural Department), Government of Maharashtra, Mumbai.						
Total Expenditure for the I	3000/-						
Source of Funding	Rajarshi shahu Mahavidyalaya						
	(Autonomous), Latur						

B) Report

i.Title: Modi Script Training Workshop

ii. Introduction:

The Modi Script Training Workshop was organised by the *Department of History in Rajarshi Shahu Mahavidyalaya (Autonomous), Latur* in association with *The Directorate of Archives (Tourism and Cultural Department), Government of Maharashtra, Mumbai* from **04**th **to 14**th February **2022.** Exam was conducted on 14 February 2022. The original History of the Marathas in the Modi Script. The historical Modi script on the verge of extinction due to the lack of readers and writers. It is our duty to preserve and conserve the cultural and historical heritage. With the knowledge of Modi Script, we can easily read and study the historical documents in History of Marathas. As well as we can read the family, farm and village documents which are in Modi Script. That's why the training workshop on Modi Script was organised.

The word 'Modi' is the translation of Persian word 'Shikast' which means 'mould, break or chop'. The Modi Script was developed as the writer can write fast compare to Devnagari. The history of Modi Script is 700 years old. The available literary source proves that Hemadri Pandit, a well-known minister in the court of Yadavas of Devgiri, was the father of the Modi Script. He is credited for the introduction of Hemadpanthi style of temples.

The script got importance during Shiv era. All the correspondence and administrative records were written in Modi script. Balaji Avaji Chitnis used the Modi Script for the first time for administrative purposes in 17th century as it was written in speed. During the later Peshwaai, the Maratha sardars went in Malava, Gujrat, Bengal, Rajasthan, Orissa, Karnataka etc. to collect Chauthaai and Sardeshmukhi. Later they established Maratha administrative centres there. The correspondence with Poona was in Modi script. That's why a lot of documents about History of Marathas from out of Maharashtra also are in Modi Script.

The script was in use for official and administrative records in Maharashtra till the end of 19th century. Devnagari script was called Balbodh in Maharashtra. In the beginning of 20th century, the British introduced the Devanagari script for Marathi language in Maharashtra. But till 1952, the Modi Script was in use in schools. In the 40's, the script was widely used by the people for personal and economic documentation. The use of Modi script has diminished over time and is now almost extinct. The existence of Modi script has been seriously considered by the government since the beginning of the English rule as the Modi script has an individualized writing system. Some scholars had opinion to use Devnagari script officially as it is grammatical authentic script. From 1952, the Modi Script was made out of use from schools too.

iii. Objectives of the Program:

- 1. Preservation and conservation of the historical script.
- 2. Dissemination of historical Modi Script.
- 3. To create the interest for research in history among students.
- 4. To provide opportunities for employment to students through the knowledge of Modi Script.
- 5. To train the students to read and write Modi Script smoothly.

iv. Details of Participants:

50 students (17 boys and 33 girls) and 18 teachers (06 male and 12 female), total 63 participants participated the workshop.

v. Brief Summary of the Program:

The Modi Script Training Workshop was organized by the Department of History in association with the Directorate of Archives, Government of Maharashtra from 4th to 14th February 2022. Mr. Vinayak Patil and Mr. Amol Mahalle taught the students to read and write the Modi Script. In the duration of 11 days' workshop, they taught Modi alphabets, Barakhadi, shortforms, abbreviations in historical documents, types of documents, different chronological system, Reghi system in account etc.

Mr. Manoj Rajput, Archive Officer, Directorate of Archives, Government of Maharashtra said on the occasion of Closing Ceremony that Rajarshi Shahu Mahavidyalaya Latur is playing an important role for dissemination of Modi Script. Mr. Zahiroddin Shaikh, Aurangabad, Mr. Ganesh Bhoir, Pune, Vice Principal Sadashiv Shinde Dr. Omprkash Shahapurkar were present for the Closing Ceremony.

63 participants appeared for the exam. 43 participants passed out of 63. *Rupali Bhagwan Tarkase* got *First Rank, Priti Govind Shinde* got *Second Rank* and *Dr. Dhammapal Mashalkar* got *Third Rank*.

Lt Dr. Archana Tak was the convener of the Workshop. Dr. Priyadarshani Patil and Dr. Rahul More contributed for the success of the overall Modi Script Training Workshop.

vi. Conclusion with feedback:

63 trainees attended the Modi Script Workshop. They learnt the script to read and write. They learnt different chronological systems, Reghi System etc. Some students

prepared amazing posters on different topics in Modi Script. The students gave their positive opinions for their new kind of experience.

vii. Any Appendix Necessary:

Flyer - Opening Ceremony

Notice for Registration

Attendance of Participants

Flyer - Valedictory Ceremony

Notice for students of Valedictory Ceremony

Program Magazine

Invitation Letter of the Judges of Competition

Exam Attendance sheet

News Published in Daily Newspaper

Feedback

Result Published by Department of Achieves, Government of Maharashtra, Mumbai

Date: 19/02/2022

Head, Dept. of History Rajarshi Shahu Mahavidyalaya (Autonomous), Latur TATHER.

Rojarshi Shahu.Mahavidyalaya (Autonomous), Latur

C) Photographs:

गव्हाणे

डॉ. अर्चना टाक

मोडी लिपी प्रशिक्षक मा. श्री. अमोल महल्ले मोडी लिपी शिकवताना

मोडी लिपी प्रशिक्षक मा. श्री. विनायक पाटील मोडी लिपी शिकवताना

मोडी लिपीचे प्रशिक्षण घेताना प्रशिक्षणार्थी

मा. श्री. मनोज राजपूत, अभिलेखाधिकारी प्रकाशन, पुराभिलेख संचालनालय (पर्यटन व सांस्कृतिक विभाग), महाराष्ट्र शासन, मुंबई यांचे स्वागत करताना मोडी लिपी समारोप समारंभाचे अध्यक्ष मा. डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर

मोडी लिपी समारोप समारंभामध्ये प्रास्ताविक सादर करताना डॉ. अर्चना टाक

मोडी लिपी समारोप समारंभावेळी मार्गदर्शन करताना मा. श्री. मनोज राजपूत

Latur, Maharashtra, India
Indianagar, Latur, Maharashtra 413531, India
Lat 18.410961°
Long 76.562431°
14/02/22 11:43 AM

मोडी लिपी समारोप समारंभामध्ये मनोगत व्यक्त करताना प्रशिक्षणार्थी श्रीमती आशामती शिंदे

मोडी लिपी समारोप समारंभामध्ये मनोगत व्यक्त करताना प्रशिक्षणार्थी श्री. सौदागर बेवनाळे

मोडी लिपी समारोप समारंभामध्ये मनोगत व्यक्त करताना प्रशिक्षणार्थी श्रीमती सुषमा बुचुडे

मोडी लिपी समारोप समारंभामध्ये मनोगत व्यक्त करताना प्रशिक्षणार्थी कु. जागृती राजनाळे

मोडी लिपी समारोप समारंभामध्ये मनोगत व्यक्त करताना प्रशिक्षणार्थी जयशंकर तरगुडे

मोडी लिपी समारोप समारंभामध्ये मनोगत व्यक्त करताना प्रशिक्षणार्थी कु. रुक्सार फुलारी

मोडी लिपी समारोप समारंभामध्ये मनोगत व्यक्त करताना प्रशिक्षणार्थी श्रीमती आशालता बिराजदार

मोडी लिपी समारोप समारंभामध्ये उपस्थित प्रशिक्षणार्थी

मोडी लिपी समारोप समारंभामध्ये उपस्थित प्रशिक्षणार्थी

प्रशिक्षणार्थी श्रीमती सुषमा बुचुडे यांच्याकडून महाविद्यालयास देण्यात आलेली भेट स्वीकारताना सारोप समारंभाचे अध्यक्ष मा. डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर व इतर मान्यवर

मोडी लिपी समारोप समारंभामध्ये अध्यक्षीय समारोप करताना समारोपाचे अध्यक्ष डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर

मोडी लिपी समारोप समारंभामध्ये आभार प्रदर्शन सादर करताना डॉ. प्रियदर्शनी पाटील

9

D) Brochure:

News Published in Daily Newspaper

'शाहू'मध्ये दहादिवसीय मोडी लिपी कार्यशाळा

लातूर : राजर्षी शाहू महाविद्यालयाचा इतिहास विभाग व पुराभिलेख संचालनालयाच्या वतीने दहादिवसीय मोडी लिपी प्रशिक्षण कार्यशाळा घेण्यात आली. इतिहास संशोधनासाठी ही कार्यशाळा उपयुक्त असल्याचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांनी सांगितले. विनायक पाटील व अमोल महल्ले यांनी विद्यार्थ्यांना मोडी लिपीचे प्रशिक्षण दिले. मुंबईच्या पुराभिलेख संचालनालयाचे मनोज राजपूत, औरंगाबादचे जहिरुद्यीन शेख, पृण्याचे गणेश भोईर, उपप्राचार्य सदाशिव शिंदे, डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर यांची प्रमुख उपस्थिती होती. मोडी लिपी भित्तिपत्रक स्पर्धेसाठी डॉ. प्रकाश रोडिया व श्री. राजपूत यांनी परीक्षक म्हणून काम पाहिले. रूपाली तरकसे, रुक्सार फुलारी, जयशंकर तरगुडे, रिद्धी धुमाळ, समीक्षा मिसाळ, सुषमा बुचडे, सौदागर बेवनाळे, आशामती शिंदे या स्पर्धेतील विजेत्यांचा सत्कार करण्यात आला. डॉ. अर्चना टाक, डॉ. प्रियदर्शनी पाटील व डॉ. राहुल मोरे यांनी कार्यशाळेसाठी पढाकार घेतला.

Dainik Sakal, Latur Today, Saturday 19th February 2022, Page - 1

'शाहू' मध्ये मोडी लिपी प्रशिक्षण कार्यशाळा

लातूर: येथील राजर्षी शाहू महाविद्यालयाचा इतिहास विभाग आणि महाराष्ट्र राज्य शासनाचा पुराभिलेख संचालनालय यांच्या संयुक्त विद्यामाने १० दिवसीय मोडी लिपी प्रशिक्षण कार्यशाळा झाली. विनायक पाटील व अमोल महल्ले यांनी १० दिवस सर्व प्रशिक्षणार्थींना मोडी लिपीचे प्रशिक्षण दिले. यावेळी मुंबईच्या पुराभिलेख संचालनालयातील मनोज राजपुत, औरंगाबादचे जिहरोदिन शेख, पुणे येथील गणेश भोईर, प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रो. सदाशिव शिदे, कॅप्टन डॉ. ओमप्रकाश शहापुरकर उपस्थित होते. इतिहास विभाग प्रमुख लेप्ट. डॉ. अर्चना टाक यांनी या कार्यशाळेचे संयोजक म्हणुन काम पाहिले.

Dainik Ekamat, Friday, 18th February 2022, Page - 3

राजर्षी शाहू महाविद्यालय (स्वायत्त), लातूर इतिहास विभाग सूचना

दि. ०८/०१/२०२२

महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थी, शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना सूचित करण्यात येते की, दि. ०४ फेब्रुवारी ते ५३ फेब्रुवारी २०२२ या दहा दिवसांच्या कालावधीत पुराभिलेख संचालनालय, महाराष्ट्र शासन (पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग) यांच्या वतीने मोडी लिपी प्रशिक्षण वर्गाचे आयोजन करण्यात येत आहे. या वर्गात प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थी, शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांनी इतिहास विभागामध्ये प्रवेश फॉर्म व शुल्क भरून नाव नोंदणी करावी. प्रथम येणाऱ्या ५० प्रशिक्षणार्थीनाच या प्रवेश वर्गात प्रवेश देण्यात येईल.

सोवत जोडावयाची कागदपत्रे :

- प्रवेश फॉर्म (प्रवेश फॉर्म इतिहास विभागामध्ये उपलब्ध आहे)
- ०२. ओळखपत्राची छायांकित प्रत
- ०३. पासपोर्ट आकाराचे दोन फोटो
- ०४. प्रवेश शुल्क : विद्यार्थ्यांसाठी रु. ३००/- इतर रु. ६००/-

दहा दिवसांचे प्रशिक्षण पुर्ण केल्यानंतर १०० गुणांची परीक्षा आयोजित केली जाईल. या परीक्षेमध्ये किमान ५० गुण प्राप्त झालेल्या प्रशिक्षणार्थींना पुराभिलेख संचालनालय, महाराष्ट्र शासन (पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग) यांच्या वतीने प्रमाणपत्र प्रदान केले जाईल. हे प्रमाणपत्र प्राप्त झालेल्या प्रशिक्षणार्थीला 'मोडी लिपीचा अधिकृत लिप्यांतरकार' म्हणून मान्यता प्राप्त आहे.

उपचार्य राजर्षी शाह् महाविषालय (स्वायत्त), लातूर

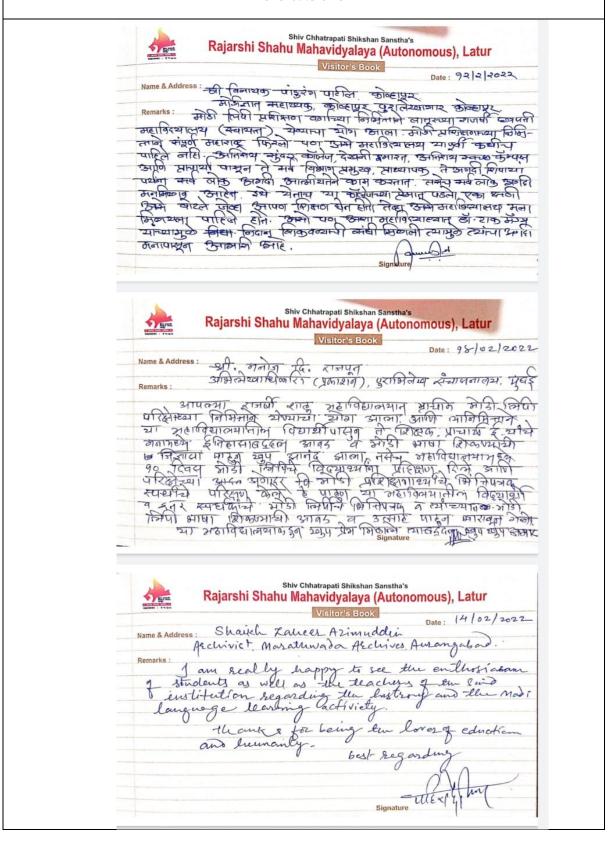
राजर्षी शाहू महाविद्यालय (स्वायत्त), लातूर इतिहास विभाग सूचना

दि. १२/०२/२०२२

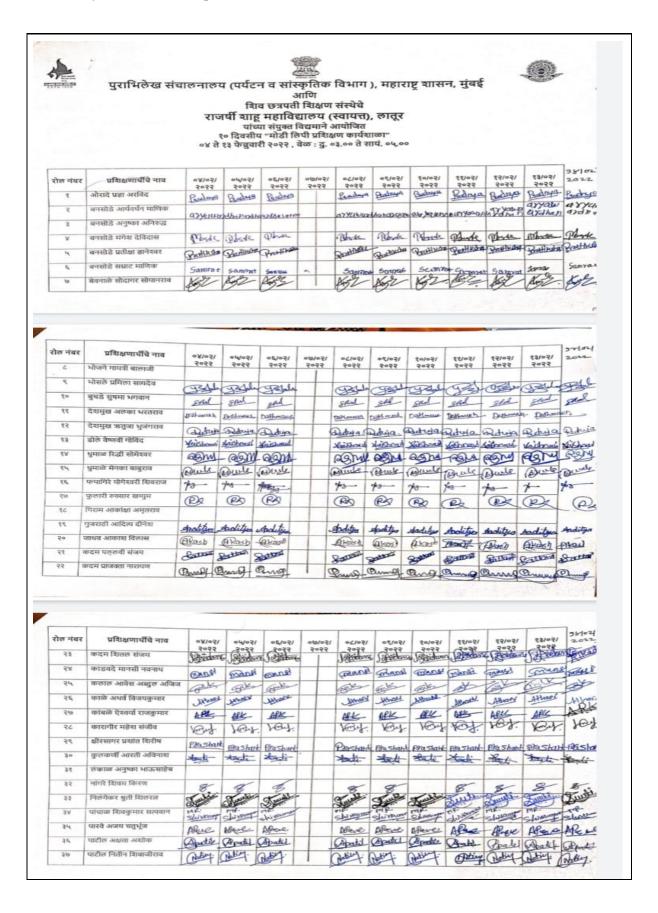
महाविद्यालयातील इतिहास विषयाच्या सर्व विद्यार्थ्यांना सृचित करण्यात येते की, इतिहास विभाग आणि पुराभिलेख संचालनालय (पर्यटन व सांस्कृतिक विभाग), महाराष्ट्र शासन, मुंबई यांच्या संयुक्त विद्यामाने आयोजित करण्यात आलेल्या १० दिवसीय 'मोडी लिपी प्रशिक्षण कार्यशाळेचा'' समारोप समारंभ सोमवार, दि. १४/०२/२०२२ रोजी सकाळी ०९.३० वा. VLC HALL येथे आयोजित करण्यात आलेला आहे. या समारंभास इतिहास विषयाच्या सर्व विद्यार्थ्यांनी वेळेवर उपस्थित रहावे.

राजर्षी शाहू महाविद्यालय (स्वायत्त), लातूर

Feedback

G) List of Participants:

											-	-
रोल नंबर	प्रशिक्षणार्थीचे नाव	०४/०२/ २०२२	०५/०२/ २०२२	०६/०२/ २०२२	0७/0२/ २०२२	0८/0२/ २०२२	0९/0२/ २०२२	१०/०२/ २०२२	११/०२/ २०२२	१२/०२/ २०२२	१३/०२/ २०२२	98/02/
५३	ताकमोगे मनीषा साहेबराव	1000		M.S. Remy		MJ. Paleresp			MSTAKULE			Ms. Alugo
५४	तरगुडे जयशंकर सुभाष	Just	Quet	Gut	-	ant	But	Out.	Quit-	BA.	- Out	Of -
५५	तेलंग नागिणी धनराज	Magil	Nagus	Nagiil		Jaguil	- Jagul	Loyur	Jagail	Jogin	· Jeef w	popul
५६	व्यवहारे शुभम विश्वांबर	शुष्ट्रावहोर	Portary	<u>श्रिव्यवद्ये</u>		श्रिष्ट्यवहोर	श्रिक्तार	O POLIDE IN	शुष्ट्यवहारे	श्रुठ्यवहार	अव्यवहोर	श्रिठ्यवहरें
40	वडूरले सुचिता भरत	solvita	Seehita	sechite		suchida	suchite	suchita	Geenida	suchita	suchit	seehit
4८	राठोड कोमल विलास	komal.	komal.	komal.		Komal.	komal.	Komay.	town.	Komal.	Komal	Komell
49	डॉ. राहुल वसंतराव मोरे	fors	Ross	forg		forg	pro	prog	hose	fors	ford	free
६०	डॉ. प्रियदर्शनी रामचंद्र पाटील (	Jasi	Padi	Testi		Jaki (	Jali)	Jaki)	Patil	(Jan	Pati	Turk
६१	लेफ्ट. डॉ. अर्चना धनराज टाक	Par	Pas	Hour		Par	Your	Par	Pak	Agus	Agus	Agus
६२	भोसले स्नेहा राजकुमार	Siela	Sels	Sneha		Inela	Socha	Sucha	Socha	Suka	Incha	Sala
६३	डॉ. माशाळकर धम्मपाल रेवण	24 Mile	Lymine	frence		Lymp	lynus	Jel min	Man	RIMILS	El mil	PINNIB
६४	करपे अभिजीत भास्कर	as.	ad	as	١.	au	pus	- en	for	al	00	· gul

रोल नंबर	प्रशिक्षणार्थीचे नाव	०४/०२/ २०२२	०५/०२/ २०२२	०६/०२/ २० <mark>२२</mark>	0७/0२/ २०२२	०८/०२/ २०२२	०९/०२/ २०२२	१०/०२/ २०२२	११/०२/ २०२२	१२/०२/ २०२२	१३/०२/ २०२२	14/02 2021
६५	बिराजदार आशालता		0	- 1			100					
	निळकंठराव	Biryda	Minal gar	Bizyden		Bizydan	Bizardan	Bizyde	Bizydu	Bryds	Blayda	Birry
६६	मिसाळ समीक्षा बाळू	Salkerd	Samlydu	sambale		Samkeru	samily	Samlarl	salven	sambina	samksto	C Amil
६७	तरकसे रुपाली भगवान	Redi	Real	God!		Que la companya de la companya della companya della companya de la companya della	(Agail)	-	0 10	Quali		Say
६८	सौदागर रोहित रमेश	Qu	Or	Q2+		Q14	But	,	DR-	(Od	20 1	20

Head, Dept. of History
Rajarshi Shahu Mahavidyalaya
(Autonomous), Latur

PREVCIPAL
Rajarshi Shahu Mahavidyalaya
(Autonomous), Latur